

Čtyři živly

Hlavní myšlenka	<ul style="list-style-type: none"> V přírodě můžeme pozorovat charakteristické chování, barvy a zvuky čtyř živlů, které jsou taktéž zásadními pro život organismů.
Výstupy	Znalostní <ul style="list-style-type: none"> Průzkumnictvo vyjmenuje dohromady alespoň deset slov spojených se slovem Živel. (Když se řekne Živel...)
	Dovednostní <ul style="list-style-type: none"> Průzkumnictvo, ve dvojicích a skupinách, diskutuje možná spojení mezi slovy z brainstormingového podkladu. (Meziživlové spojení)
	Postojové <ul style="list-style-type: none"> Průzkumnictvo vyjadřuje zájem o vybavování si slov spojených se slovem Živel. (Když se řekne Živel...)
Cíle	<ul style="list-style-type: none"> Seznámení se se čtyřmi živly, poznávání jejich chování a výskytu v přírodě.
Metody/modely učení (jen na zkoušku) - např. E-U-R, Cornell	<ul style="list-style-type: none"> E-U-R (E = Když se řekne Živel, Meziživlové spojení, Laboratoř zvuků živlů, Živelná stezka, Živlové zastávky; U = Vrstvy okolí a živly; R = Živlačka či živlák, Záznam o živlech)
Oblasti kompetencí- rámcové cíle EVVO	<ol style="list-style-type: none"> Vztah k přírodě - Potřeba kontaktu s přírodou, Schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím, Citlivost k přírodě, Reflexe různých pohledů na přírodu, postojů k ní a ujasňování si vlastních hodnot a postojů Ekologické děje a zákonitosti - Zájem o pochopení ekologických dějů a jejich zkoumání, Schopnosti a dovednosti pro zkoumání přírody a životního prostředí, Porozumění významu ekologických dějů a zákonitostí pro život člověka, Propojování znalostí ekologických dějů a zákonitostí s každodenním životem
Vzdělávací oblasti a tématické okruhy v rámcu průřezového tématu env. výchovy v RVP	Vzdělávací oblast: Člověk a příroda, Člověk a společnost, Umění a kultura Tématické okruhy: Ekosystémy, Základní podmínky života
klíčové kompetence z RVP	k učení (např. vybírá metody a strategie, plánuje, třídí informace, souvislosti, porovnává výsledky, kriticky posuzuje, sebereflexe), komunikační (např. formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory, umí naslouchat druhým, kvalitní spolupráce), personální a sociální (např. spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel, podílí se na vytváření příjemné atmosféry týmu, přispívá k upevňování dobrých vztahů, pozitivní sebedůvěry a sebeúcty), k podnikavosti a pracovní (např. bezpečně používá pomůcky i s ohledem na zdraví a živ. prostředí, dodržuje pravidla)

Soupis pomůcek

aktivita lekce	pomůcky potřebné k aktivitě
Když se řekne Živel...	EKODOMOV: / Lektor*ka: karton, fixy v pěti různých barvách (jedna barva na psaní a čtyři na vyznačení jednotlivých živelů)
Meziživlové spojení	EKODOMOV: / Lektor*ka: menší papíry a fixy k napsání slov, papíry a fixy pro zapisování ve skupinách

Doporučená obecná struktura lekce

- [podpora spolupráce](#) - sdílení emocí (např. obrázky, teploměr, plyšák, diskuze po cestě)/ seznamovací aktivity (odkaz na seznamky, hlavně v prvních měsících MPP, ale ideálně ji zařazovat min. každé 2-3 lekce v průběhu roku)
- [\(ne\)tématická běhačka](#) - např. výběr podle průzkumníka*ice týdne, podle naladění skupiny před "podporou spolupráce"
- tématické aktivity**
- [reflexe aktivit](#) - důležité ověřit, zda se naplnily plánované výstupy lekce (viz "Reflexe aktivit" na konci šablony) + možné vybrat ze seznamu opakovacích aktivit (odkaz), radši ubrat z 1. tématické aktivity a ověřit to, co jsem stihl/a a příště udělat tu další aktivitu, co jsem nestihla
- volná hra** - cca 10 min, po domluvě se skupinkou, kam v rámci lekce ji zařadit - může být i na začátku, v polovině nebo na konci

"[Desatero velkého průzkumnictva](#)", kde jsou jednotlivé body více rozvedené

Tématické aktivity

 běžací	 stmelovací	 vědomostní	 tvůrčí	 postřehová	 smyslová/imaginace
--	--	--	--	--	--

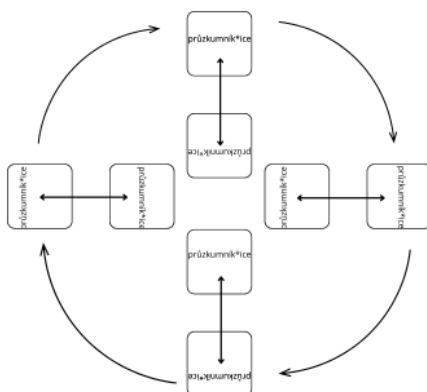
Název (min):	Když se řekne Živel... (15 min) 🧠👁️
Hlavní myšlenka	<ul style="list-style-type: none"> Zmapování přibližného rozhledu průzkumnictva v tématu živelů.
Teorie k aktivitě	<ul style="list-style-type: none"> Metoda <ul style="list-style-type: none"> Frontální brainstorming
Výstupy	Znalostní <ul style="list-style-type: none"> Průzkumnictvo vyjmenuje dohromady alespoň 10 slov spojených se slovem živel.

	<p>Postojové</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Průzkumnictvo vyjadřuje zájem o vybavování si slov spojených se slovem Živel.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> ● Lektor*ka napíše na karton velkým tiskacím písmem slovo Živel, poté jej otočí popsanou stranou směrem k zemi a svolá průzkumnictvo. ● Po usazení průzkumnictva lektor*ka odhalí, že tématem, které budeme společně zkoumat jsou Živly. ● Lektor*ka otočí karton písmem nahoru a sděluje, že na začátek tohoto zkoumání by ho*ji zajímalo, co vše se průzkumnictvu vybaví, když se řekne právě slovo Živel. ● Poté lektor*ka nastíní, jak bude aktivita dále probíhat. <ul style="list-style-type: none"> ○ Průzkumnictvo sděluje slova, které jej napadají jako související se slovem Živel. ○ Lektor*ka všechny tyto nápady zapisuje na karton, a to nahodile, nesnaží se o strukturování (aby byl obsah čitelný pro všechny, je dobré vše zapisovat velkým tiskacím písmem). ○ Průběh brainstormingu se řídí zásadou, že žádný nápad není hloupý a že si navzájem dáváme prostor ve vyjádření, což ošetřuje lektor*ka. ○ Lektor*ka sice nápady průzkumnictva příliš nekomentuje, ale pokud si to situace žádá (ve skupině panuje tréma...), může se do tvorby nápadů sám*sama zapojit. ● Ve chvíli, kdy se nápady přestanou klubat lektor*ka brainstorming ukončí a položí průzkumnictvu otázku, zdali když se tak na papír se všemi těmi nápady dívá, vidí pojmenované i jednotlivé Živly. <ul style="list-style-type: none"> ○ Zde lektor*ka může uvést, že jejich počet by měl být čtyři, stejně jako světové strany či roční období. ● Lektor*ka nechává průzkumnictvo najít názvy jednotlivých Živlů (voda, vzduch, oheň a země) na kartonu a postupně je kroužkuje či jinak vyznačuje. <ul style="list-style-type: none"> ○ Pokud nějaký z Živlů během brainstormingu nevyšel na povrch, lektor*ka se snaží průzkumnictvo navést k jeho nalezení skrze jiná napsaná slova. ● Nakonec čtyři Živly lektor*ka společně s průzkumnictvem pro jasnost ještě jednou shrne a zopakuje.
Pomůcky	<p>EKODOMOV: Lektor*ka: karton, fixy v pěti různých barvách (jedna barva na psaní a čtyři na vyznačení jednotlivých Živlů) !</p>
Zdroj	

Název (min):	Meziživlové spojení (25 min) 🧠👉
Hlavní myšlenka	<ul style="list-style-type: none"> ● Propojení jednotlivých nápadů z brainstormingu mezi sebou.
Teorie k aktivitě	
Výstupy	<p>Dovednostní</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Průzkumnictvo ,ve dvojicích a skupinách, diskutuje možná spojení mezi slovy z brainstormingového podkladu.
Průběh	<ul style="list-style-type: none"> ● PŘED AKTIVITOU NUTNÁ KRÁTKÁ PŘÍPRAVA ČERPÁJÍCÍ Z PŘEDCHOZÍ AKTIVITY: lektor*ka se může rozhodnout, zdali dá průzkumnictvu krátkou pauzu či jestli skupina udrží pozornost během přípravy. ● Lektor*ka vybere náhodně z brainstormingového podkladu dvakrát tolik slov, kolik je na

kroužku průzkumnictva (je-li průzkumnictva osm, vybere šestnáct slov) a zapíše je po jednom velkým tiskacím písmem na menší papírek.

- Poté lektor*ka pozve průzkumnictvo k tomu, aby si vylosovalo po jedné kartičce - pokud je počet průzkumnictva lichý, lektor*ka se přidává.
  - Průzkumnictvo dostává čas na přečtení svého slova, lektor*ka může asistovat.
- Lektor*ka následně průzkumnictvo vyzve k rozestavení podle obrázku.
  - Tedy dva soustředné kruhy, kde v každém bude stejný počet průzkumnictva čelem k sobě - vnitřní kruh bude stát zády dovnitř a vnější kruh zády ven.

- Průzkumnictvo pak dostává od lektora*ky zadání, že se ve dvojicích, ve kterých proti sobě stojí má pokusit najít spojení mezi dvěma slovy, které má napsané na papírku.
  - Otázka, kterou lektor*ka průzkumnictvu pokládá je *Jak spolu vaše dvě slova souvisí?*
  - Další, doplňující otázky, mohou být *Mají šanci se vaše dvě slova spolu někde v přírodě potkat?, Co mají vaše dvě slova společného?, V čem se vaše dvě slova liší?*
- Vždy po zhruba dvou minutách bude vnější kruh rotovat po směru hodinových ručiček a průzkumnictvo tak bude mít novou dvojici pro spojování nové dvojice slov.

Nadstavba pro pokročilejší

- Poté, co se kruh protočí, lektor*ka průzkumnictvo pověří tím, aby se sešlo do dvou skupin podle toho, v jakém kruhu bylo předtím.
  - Osazenstvo jedné skupiny je tedy stejné jako vnitřního kruhu a jedné jako kruhu vnějšího.
- V již vytvořených skupinách si lektor*ka vybere použité papírky se slovy a nechá průzkumnictvo vylosovat papírky další.
- Ve dvou samostatných otázkách zůstává zadání stejné, vedené otázkou *Jak spolu vaše čtyři slova souvisí?*
  - Lektor*ka průzkumnictvu sdělí, že na diskuzi bude mít okolo šesti minut a po jejím skončení bude spojení, která průzkumnictvo našlo sdílet do celé skupiny.
  - Pro tento účel nabídne lektor*ka papír a fixu na zapisování - není to však povinné.

Závěr

- Po uplynutí času jsou dvě průzkumnické skupiny vybidnuty k tomu, aby postupně sdílely spojení mezi slovy, ke kterým se dostaly.

Pomůcky

EKODOMOV:
Lektor*ka: menší papíry a fixy k napsání slov, papíry a fixy pro zapisování ve skupinách
!

Zdroj

